

Spis treści

Od Redakcji	6
Przedmowa do wydania polskiego	7
Przedmowa	9
Skróty	11

A

Część ogólna	21
-------------------------------	-----------

1 Wprowadzenie	23
---------------------------------	-----------

2 Pożywienie i leki	25
--------------------------------------	-----------

2.1 Zmiany perystaltyki przewodu pokarmowego	26
--	----

2.2 Zmiany wartości pH w żołądku	29
--	----

2.3 Tworzenie związków kompleksowych między składnikami pożywienia a lekami	30
---	----

2.4 Zmiany procesów transportu i wydalania	32
--	----

2.5 Substraty, inhibitory i induktory enzymów	33
---	----

2.6 Wpływ leków na przyjmowanie pożywienia	37
--	----

3 Interakcje między lekami i mikroskładnikami	40
--	-----------

3.1 Drogi transportu oraz przemiany materii	40
---	----

3.2 Utajone niedobory mikroskładników oraz ich skutki	42
---	----

3.3 Czynniki wpływające na interakcje między lekami i mikroskładnikami	45
--	----

3.4 Interakcje farmakodynamiczne	48
--	----

3.5 Interakcje farmakokinetyczne	52
--	----

3.5.1 Interakcje występujące podczas wchłaniania	53
--	----

3.5.2 Interakcje w procesach biotransformacji i metabolizmu	54
---	----

3.5.3 Interakcje w procesach wydalania	57
--	----

4 Grupy ryzyka w przypadkach niedoborów mikroskładników spowodowanych przyjmowaniem leków	63
--	-----------

4.1 Kobiety planujące ciążę i kobiety ciężarne	63
--	----

4.2 Ludzie starsi	71
-----------------------------	----

4.3 Pacjenci przewlekłe chorzy	82
--	----

<i>Literatura do rozdziałów 1-4</i>	<i>82</i>
---	-----------

B**Interakcje specjalne między lekami i mikroskładnikami** 85

5	Alkohol	87
5.1	Alkohol i witamina B ₁	89
5.2	Alkohol i witamina B ₆	90
5.3	Alkohol i witamina B ₁₂	91
5.4	Alkohol i kwas foliowy	92
5.5	Alkohol i witamina C	94
5.6	Alkohol i witamina A	95
5.7	Alkohol i witamina D	95
5.8	Alkohol i witamina E	96
5.9	Alkohol i cynk	97
5.10	Alkohol i magnez	98
5.11	Alkohol i selen	99
5.12	Alkohol i żelazo	99
	<i>Literatura</i>	100

6	Leki przeciwbólowe	103
6.1	Kwas acetylosalicylowy i kwas foliowy/witamina B ₁₂	107
6.2	Kwas acetylosalicylowy i witamina C	108
6.3	Kwas acetylosalicylowy i żelazo	109
6.4	Paracetamol i N-acetylocysteina (NAC)	110
6.5	Paracetamol i nikotynamid	111
6.6	NLPZ i żelazo	112
6.7	Leki przeciwbólowe – pochodne opium i mikroskładniki żywności	113
	<i>Literatura</i>	114

7	Leki zobojętniające kwas solny i hamujące wytwarzanie kwasu	116
7.1	Inhibitory pompy protonowej i witamina B ₁₂	119
7.2	Blokery H ₂ i cynk	120
7.3	Cymetydyna i witamina D	121
7.4	Leki zobojętniające zawierające wodorotlenki Al/Mg a składniki mineralne	121
7.5	Leki zobojętniające zawierające glin, preparaty składników mineralnych zawierające kwas cytrynowy oraz soki z owoców cytrusowych	122

7.6	Wodorowęglan sodu i kwas foliowy/witamina B ₁₂	123
7.7	Leki zobojętniające zawierające węglan wapnia i zespół mleczno-alkaliczny	123
	<i>Literatura</i>	124
8	Leki przeciw otyłości	126
8.1	Orlistat i witaminy rozpuszczalne w tłuszczach	126
	<i>Literatura</i>	127
9	Leki stosowane w niedokrwistości	128
9.1	Żelazo i witamina C	129
9.2	Żelazo i witamina A	130
9.3	Żelazo i składniki mineralne	131
9.4	Erytropoetyna (EPO) i żelazo	132
9.5	Erytropoetyna i przeciwutleniacze	136
9.6	Erytropoetyna i L-karnityna	138
	<i>Literatura</i>	140
10	Leki przeciwastmatyczne	144
10.1	Glikokortykoidy i witamina D	144
10.2	Teofilina i witamina B ₆	145
	<i>Literatura</i>	146
11	Antybiotyki	147
11.1	Aminoglikozydy i magnez	150
11.2	Gentamycyna i L-karnityna	151
11.3	Neomycyna B a wchłanianie mikroskładników	151
11.4	Antybiotyki zawierające kwas piwalinowy a L-karnityna	152
11.5	Chloramfenikol i witamina B ₁₂	153
11.6	Inhibitory gyraz, tetracykliny a składniki mineralne	153
11.7	Urologiczne leki przeciwbakteryjne a metionina	154
11.8	Amfoterycyna B i magnez/potas	155
11.9	Kotrimoksazol i kwas foliowy	156
11.10	Tetracykliny i witamina C	156
	<i>Literatura</i>	157
12	Leki przeciwcukrzycowe	159
12.1	Leki przeciwcukrzycowe a chrom	160
12.2	Doustne leki przeciwcukrzycowe a kwas α-liponowy	162

12.3	Metformina i witamina B ₁₂	163
12.4	Pochodne sulfonilomocznika i koenzym Q ₁₀	164
	<i>Literatura</i>	165
13	Leki przeciwpadaczkowe	167
13.1	Leki przeciwpadaczkowe i witamina D	172
13.2	Leki przeciwpadaczkowe i kwas foliowy	173
13.3	Fenytoina i kwas foliowy	175
13.4	Leki przeciwpadaczkowe i homocysteina	176
13.5	Leki przeciwpadaczkowe i tiamina	177
13.6	Leki przeciwpadaczkowe i biotyna	178
13.7	Leki przeciwpadaczkowe i witamina K	179
13.8	Leki przeciwpadaczkowe i witamina E	180
13.9	Kwas walproinowy i L-karnityna	181
13.10	Fenobarbital i amid kwasu nikotynowego	183
	<i>Literatura</i>	184
14	Leki przeciwnadciśnieniowe	186
14.1	Inhibitory ACE, antagoniści AT ₁ i potas	188
14.2	Inhibitory ACE, antagoniści AT ₁ i lit	189
14.3	Leki przeciwnadciśnieniowe i magnez	189
14.4	Inhibitory ACE i cynk	191
14.5	Leki przeciwnadciśnieniowe i koenzym Q ₁₀	192
14.6	Dihydralazyna i witamina B ₆	193
14.7	Antagoniści wapnia i sok grejpfrutowy	193
14.8	Antagoniści wapnia i wapń	194
14.9	Połączenia inhibitorów ACE i antagonistów AT ₁ z hydrochlorotiazylem	194
14.10	Inhibitory ACE i żelazo	195
	<i>Literatura</i>	196
15	Leki przeciwwzakrzepowe	198
15.1	Fenprokumon i witamina K	198
15.2	Antagoniści witaminy K i koenzym Q ₁₀	199
15.3	Warfaryna i kwasy tłuszczowe omega-3	200
15.4	Heparyna i wapń/witamina D	201
	<i>Literatura</i>	202

16	Leki przeciwreumatyczne i przeciwzapalne (NLPZ)	204
16.1	Metotreksat i kwas foliowy	207
16.2	Diklofenak i witamina E	208
16.3	Leki przeciwreumatyczne i kwasy tłuszczowe omega-3	209
16.4	NLPZ (np. ibuprofen) i potas	210
16.5	Sulfasalazyna i kwas foliowy	211
16.6	NLPZ i glutamina	212
16.7	D-penicylamina i witamina B ₆	213
	<i>Literatura</i>	213
17	Leki przeciwgruźlicze	215
17.1	Izoniazyd i witamina B ₆	215
17.2	Izoniazyd i niacyna	217
17.3	Izoniazyd i witamina D	217
17.4	Rifampicyna i witamina D	218
17.5	Etambutol i cynk	219
17.6	Leki przeciwgruźlicze, witamina A i cynk	219
	<i>Literatura</i>	221
18	Kortykosteroidy	222
18.1	Kortykosteroidy i wapń	222
18.2	Kortykosteroidy i witamina D	224
18.3	Kortykosteroidy i potas	225
18.4	Kortykosteroidy i witamina C	225
18.5	Kortykosteroidy i magnez	226
18.6	Kortykosteroidy i kwasy tłuszczowe omega-3	226
18.7	Kortykosteroidy i cynk	227
18.8	Kortykosteroidy i selen	228
	<i>Literatura</i>	229
19	Leki moczopędne	231
19.1	Tiazydy, pętłowe leki moczopędne a magnez i potas	233
19.2	Tiazydy i homocysteina	234
19.3	Furosemid i witamina B ₁	235
19.4	Spironolakton i potas	236
19.5	Triamteren/HCT i kwas foliowy	237
19.6	Cynk i leki moczopędne	238
	<i>Literatura</i>	239

20	Leki stosowane w dniu moczanowej	240
20.1	Kolchicyna i witamina B ₁₂	240
20.2	Allopurynol i żelazo	241
	<i>Literatura</i>	241
21	Leki immunosupresyjne	242
21.1	Cyklosporyna A i kwasy tłuszczowe omega-3	243
21.2	Cyklosporyna A i magnez	245
21.3	Cyklosporyna A i potas	246
21.4	Cyklosporyna A i kwas foliowy	246
21.5	Azatiopryna i kwas foliowy	247
21.6	Cyklosporyna A i sok grejpfrutowy	248
	<i>Literatura</i>	249
22	Leki nasercowe	251
22.1	Glikozydy nasercowe i potas/magnez	252
22.2	Glikozydy nasercowe, furosemid i witamina B ₁	253
22.3	Glikozydy nasercowe i potas	254
22.4	Leki nasercowe i L-karnityna	255
22.5	Leki nasercowe i koenzym Q ₁₀	256
22.6	Azotany i witamina C	259
	<i>Literatura</i>	260
23	Środki przeczyszczające	262
23.1	Środki przeczyszczające i elektrolity	262
23.2	Środki przeczyszczające i kwas foliowy	263
23.3	Olej parafinowy i witaminy rozpuszczalne w tłuszczach	264
	<i>Literatura</i>	265
24	Leki obniżające poziom lipidów i cholesterolu	266
24.1	Inhibitory CSE i koenzym Q ₁₀	270
24.2	Inhibitory CSE i sok grejpfrutowy	272
24.3	Inhibitory CSE i kwas nikotynowy	273
24.4	Inhibitory CSE i kwasy tłuszczowe omega-3	275
24.5	Kwas nikotynowy i witamina B ₆	277
24.6	Fibraty i kwas foliowy	278
24.7	Gemfibrozil i przeciwutleniacze rozpuszczalne w tłuszczach	279
24.8	Wymieniacze anionowe i witaminy A, D, E i K	279
24.9	Wymieniacze jonowe i witamina B ₁₂ , kwas foliowy	280

24.10	Wymieniacze anionowe i witamina C	281
	<i>Literatura</i>	282
25	Preparaty stosowane w leczeniu neuropatii	285
25.1	Kwas α -liponowy i składniki pożywienia	285
25.2	Kwas α -liponowy i biotyna	286
25.3	Kwas α -liponowy i doustne leki przeciwcukrzycowe	286
	<i>Literatura</i>	287
26	Leki psychotropowe – leki przeciwdepresyjne i neuroleptyczne	288
26.1	Leki psychotropowe i witamina B ₂	288
26.2	Leki psychotropowe i koenzym Q ₁₀	289
26.3	SSRI i kwas foliowy	290
26.4	Haloperidol i witamina E	291
26.5	Lit i sód	292
26.6	SSRI, inhibitory MAO i L-tryptofan	293
26.7	Lit i jod	294
26.8	Leki przeciwdepresyjne i S-adenozylometionina (SAM)	294
	<i>Literatura</i>	296
27	Leki stosowane w chorobie Parkinsona	298
27.1	L-dopa i witamina B ₆	299
27.2	Karbidopa, benserazyd i niacyna	300
27.3	L-dopa i homocysteina	301
27.4	L-dopa i witamina C	303
27.5	L-dopa, entakapon i żelazo	304
27.6	L-dopa i koenzym Q ₁₀	304
27.7	L-dopa i białko obecne w pożywieniu	306
	<i>Literatura</i>	307
28	Hormony płciowe i leki ginekologiczne	308
28.1	Doustne środki antykoncepcyjne i witamina B ₆	309
28.2	Doustne środki antykoncepcyjne i witamina B ₂	311
28.3	Doustne środki antykoncepcyjne i kwas foliowy	311
28.4	Doustne środki antykoncepcyjne i magnez	312
28.5	Doustne środki antykoncepcyjne i witamina C	313
	<i>Literatura</i>	314

29	Leki przeciwwirusowe	316
29.1	Zydowudyna i przeciwutleniacze	324
29.2	NRTI i L-karnityna	325
29.3	NRTI i witaminy grupy B	327
29.4	Dipiwoksyl adefowiru i L-karnityna	329
	<i>Literatura</i>	329
30	Leki cytostatyczne	331
	<i>Alkilujące leki cytostatyczne</i>	351
30.1	Cisplatyna i selen	352
30.2	Cisplatyna i L-glutation	354
30.3	Cisplatyna, ifosfamid i L-karnityna	356
30.4	Oksaliplatyna i wapń/magnez	358
	<i>Antracykliny</i>	360
30.5	Antracykliny (np. doksorubicyna) i selen	360
30.6	Antracykliny i L-karnityna	362
30.7	Antracykliny i koenzym Q ₁₀	364
	<i>Antymetaboly</i>	367
30.8	Kapecytabina, witamina B ₆ i benfotiamina	368
30.9	5-fluorouracyl i witamina B ₁	370
30.10	Pemetreksed, kwas foliowy i witamina B ₁₂	372
	<i>Inhibitory mitozy</i>	374
30.11	Winorelbina i selen	374
30.12	Paklitaksel i L-karnityna	375
	<i>Literatura</i>	376
C		
	Załącznik	381
	Indeks	399
	O autorze	417